

Statenmededeling

Onderwerp

Tweede evaluatie Brabantse Investeringsfondsen 2017 - 2020

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De tweede evaluatie van vier Brabantse Investeringsfondsen:

- Innovatiefonds Brabant;
- Energiefonds Brabant;
- Groen Ontwikkelfonds Brabant;
- Brabant Cultuur fonds,

en de reactie daarop van GS.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS: 4978791

PS: 4983687

Aanleiding

In de agenda van Brabant is de ambitie uitgesproken om Brabant op te stuwen naar de top van Europese kennis- en innovatieregio's. De investeringsfondsen maken deel uit van de instrumenten om deze ambitie te bereiken. Gedeputeerde Staten hebben in 2013 aan Provinciale Staten voorgesteld (PS 21 juni 2013, Statenvoorstel 42/13)¹ om de volgende vier fondsen in te stellen en de hiervoor benodigde middelen ten laste van de reserve Investeringsagenda toe te wijzen:

<i>Naam fonds</i>	<i>Initieel fondsvermogen</i>	<i>Geplande looptijd</i>
Innovatiefonds Brabant	€ 125 miljoen	2014 - 2037
Energiefonds Brabant	€ 60 miljoen	2014 - 2037
Breedbandfonds Brabant	€ 50 miljoen	Reeds beëindigd
Groen Ontwikkelfonds Brabant	€ 240 miljoen	2014 - 2027

Op 21 juni 2013 hebben Provinciale Staten besloten om in te stemmen met de instelling van deze vier fondsen. Hierbij is afgesproken om Provinciale Staten halfjaarlijks via de reguliere S&V-cyclus te informeren over de voortgang van de fondsen op basis van inhoudelijke en financiële Kern Prestatie Indicatoren (KPI's). Daarnaast werd afgesproken om vierjaarlijks een evaluatie van de fondsen te doen, te beginnen in 2017, waarbij deze evaluaties het moment zijn voor eventuele bijstelling of beëindiging van de fondsen.

¹ <https://www.brabant.nl/Bestuur/Provinciale-Staten/Statenstukken/Historie-Vergaderstukken/Historie-PS/20130621>

Vervolgens is onder de investeringsagenda nog het Brabant C fonds opgericht in 2015. De eerste tranche financiering voor dit fonds á € 25 miljoen liep tot en met 2018. Daarna werd een tweede tranche financiering á € 9 miljoen toegekend voor een vervolg tot en met 2022.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Eerste evaluatie fondsen betreffende 2013 - 2016

In 2016 heeft de Provincie opdracht gegeven voor de eerste evaluatie 2013-2016 van de hiervoor genoemde vijf fondsen. Met deze evaluatie is toegewerkt naar een evaluatie-format dat elke vier jaar toepasbaar is en de effecten van de fondsen in beeld brengt. De eerste evaluatie heeft plaatsgevonden relatief kort na de start van de fondsen. Daarom heeft die eerste evaluatie zich vooral gericht op het proces van invoering en uitvoering van de fondsen, alsmede op de voorwaarden voor effectiviteit van de fondsen. De eerste evaluatie richtte zich in mindere mate op de effecten (outcome) van de fondsen. De rapporten betreffende de eerste evaluatie van de fondsen werden bij Statenmededeling d.d. 20 februari 2017 (PS documentnummer 4154115)² aangeboden aan Provinciale Staten.

Uitvoering tweede evaluatie fondsen 2017 - 2020

Dit jaar hebben we opdracht gegeven voor de tweede vierjaarlijkse evaluatie van de Brabantse Investeringsfondsen betreffende de periode 2017 t/m 2020. Deze evaluatie heeft zich gericht op het Innovatiefonds Brabant, het Energiefonds Brabant, het Groen Ontwikkelfonds Brabant en het Brabant C Fonds. Het Breedbandfonds is inmiddels beëindigd, omdat bleek dat de markt voldoende financieringsmogelijkheden biedt voor de aanleg van breedband, hetgeen ook naar voren kwam uit de eerste evaluatie. Een groot deel van het geld dat beschikbaar was voor het Breedbandfonds wordt nu ingezet voor uitvoering van de Agenda Digitalisering.

Onderzoeksvraag

De hoofdvraag van het onderzoek luidt: "Wat is de voortgang, werkwijze, effectiviteit en efficiency van de vier Brabantse Investeringsfondsen en wat is hun bijdrage aan het behalen van de beleidsdoelstellingen in Noord-Brabant?" Evenals bij de evaluatie in 2017 is de evaluatie opgebouwd op basis van deelvragen op acht thema's/ onderwerpen:

Resultaten van fondsen:

- 1) Effectiviteit en rechtmatigheid
- 2) Revolverendheid en multiplier

Organisatie van fondsen:

- 3) Governance en management
- 4) Risicomanagement

Omgeving van fondsen:

- 5) Interactie met stakeholders

---

² <https://www.brabant.nl/bestuur/provinciale-staten/statenstukken/ps/20170407>

- 6) Maatschappelijke inbedding
- 7) Marktfalen
- 8) Verhouding t.o.v. eerder onderzoek en leerervaringen

Waar in de eerste evaluatie het accent lag op het proces van invoering en uitvoering van de fondsen ligt het zwaartepunt van deze tweede evaluatie bij de resultaten van de fondsen.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

De evaluatie-onderzoeken voor de vier fondsen zijn uitgevoerd in de periode mei - september 2021. De onderzoeken hebben plaats gevonden in de vorm van document-studie, cijfermatige analyse, interviews, focusgroepen en casestudies. Op basis van het onderzoek heeft KplusV vijf rapportages opgeleverd; een overkoepelend rapport op hoofdlijnen over de evaluatie van de vier fondsen en vier deelrapporten voor ieder van de vier fondsen afzonderlijk. Met deze Statenmededeling informeren we u over de bijgevoegde vijf rapportages. Daarnaast is per fonds een infographic bijgevoegd.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn verantwoordelijk voor het vaststellen en uitwerken van deze evaluatie. Uw Staten ontvangen deze evaluatie in het kader van uw controlerende rol.

Kernboodschap

In de volgende paragrafen staan wij stil bij de belangrijkste conclusies en aandachtspunten in het onderzoek over de hoofdvraag en onderzochte thema's per fonds. Wij sluiten daarbij aan bij de samenvatting van de conclusies en aandachtspunten van de onderzoekers in het overkoepelend rapport. Voor een verdere verdieping en totaalbeeld verwijzen we naar de onderliggende rapporten en de infographics.

1 De fondsen voldoen aan de verwachtingen en zijn een waardevol instrument voor het realiseren van de Brabantse maatschappelijke opgaven.

De onderzoekers constateren: de wereld waarin de fondsen opereren is een bijzonder dynamische. Waar de fondsen van start gingen in een tijd van economische tegenspoed en vervolgens meegingen in opgaande economische tij, was er als gevolg van Covid-19 weer een grote schok in de economie en de cultuursector. Maar ook maatschappelijk volgen ontwikkelingen elkaar snel op, zoals de stikstofcrisis die forse financiële gevolgen kan hebben en ook elkaar snel opvolgende plannen op het gebied van klimaat. Ontwikkelingen die uitdagingen geven, maar ook kansen. En daar kan met financiële instrumenten, zoals de fondsen, goed op worden ingespeeld. Maar dat doen de fondsen niet alleen.

Het verstrekken van financiering, zeker voor maatschappelijke opgaven en innovatieve bedrijven, is altijd een samenspel tussen de overheid en de markt, waarbij de fondsen veelal een brugfunctie vormen tussen beide werelden. En hoewel de fondsen op afstand zijn gezet, zijn de uitdagingen niet van het "provinciale bordje" verdwenen. Integendeel, de provincie vervult op veel van deze onderwerpen een sleutelrol. Het is vanuit die achtergrond dat conclusies zijn getrokken.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Noord-Brabant heeft met haar fondsen een waardevol instrument in handen, wat verder aan kracht kan winnen als het samenspel de komende jaren verder ingevuld wordt, en waar in het bijzonder een gezamenlijk perspectief wordt gecreëerd op de ambities en samenhangende instrumenten, vergezeld van een hernieuwd perspectief op de beoogde impact van de fondsen.

Overall voldoen de fondsen op alle thema's van het onderzoek, met aandachtspunten op onderdelen en afhankelijk van het fonds. De aandachtspunten per fonds worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

Voorts leiden voortschrijdende dynamiek en ontwikkelingen tot aandachtspunten voor toekomstige evalueerbaarheid. De onderzoekers noemen de volgende aandachtspunten:

- Het hanteren van een nieuw perspectief op marktfalen kan bijdragen aan de inzet van financiële instrumenten in Noord-Brabant. Is het traditionele perspectief op marktfalen nog steeds de leidraad voor het handelen?
- Het is de wens van de Provincie om voor alle fondsen impact meer in beeld te krijgen. Van output en proces naar de outcome van fondsen. Het vereist dat de fondsen dit gaan vastleggen en opvragen bij de projecten en bedrijven die zij financieren. Bij de start van de fondsen is er een duidelijke set met KPI's en rapportage-eisen geformuleerd, maar om meer naar de impact te kunnen kijken, zal de provincie moeten opleggen aan de fondsen wat zij in beeld wenst te krijgen.
- Het blijkt voor de fondsen niet eenvoudig om informatie te ontsluiten op het detailniveau dat gewenst is voor een evaluatie. Het is aan te raden om bijvoorbeeld een data-assessment uit te (laten) voeren, ruim voordat een evaluatie start. Zo kan aan de fondsen duidelijk gemaakt worden welke informatie voor handen moet zijn en kunnen zij ruim voordien het dossier op orde maken.
- Expliciteer de onderliggende veronderstellingen in de beleidstheorie die benut wordt voor de fondsen: voor dit soort langjarige fondsen is het, ook om samenhang te houden met andere instrumenten – verstandig om de beleidstheorie te actualiseren: op basis van welke veronderstellingen voeren wij dit beleid en hoe bereiken wij de doelen. Het fonds is een onderdeel van een breder palet aan interventies dat uit die theorie voortvloeit.

Reactie GS op de overall conclusies

Het college herkent en onderschrijft de conclusies. Bij de oprichting in 2013 waren de fondsen een relatief nieuw instrument. Waar de evaluatie in 2017 nog veel gericht was op het proces, staan nu de inhoud en resultaten meer centraal.

Inmiddels hebben de fondsen hun toegevoegde waarde bewezen en is het instrument breder toegepast. Wij onderschrijven de conclusie dat de fondsen geen statische instrumenten zijn en dat de sturing op resultaten, governance en inbedding in de omgeving moet worden aangepast aan de dynamiek die de onderzoekers schetsen. Wij zijn of gaan met de fondsen in gesprek over een meer impactgedreven vastlegging en monitoring van kpi's en resultaten. Tevens zijn wij van mening dat het wenselijk is de vierjaarlijkse evaluatie van deze fondsen voort te zetten maar inhoudelijk voortaan te koppelen aan de evaluatie van beleid waarvan zij ten dienste staan.

De inzet van financiële instrumenten is altijd gebaseerd een afweging van het publieke belang en de publieke taak. Bij de behandeling van de Verordening Treasury Noord-Brabant 2021 (Statenvoorstel 29/21)³ hebben uw staten dit onlangs opnieuw bevestigd. Ook langs deze weg is geborgd dat het aansluiten bij de maatschappelijke behoefte en het perspectief op marktfalen deel uit maken van de besluitvorming in concrete voorstellen.

2 Brabant C: een pionierend en stimulerend fonds in de cultuursector.

Resultaten van het fonds

Brabant C voert haar opdracht als beoogd uit. Daarmee levert Brabant C een bijdrage aan het aantrekken en vergroten van het aanbod van kunst- en cultuuractiviteiten met een (inter)nationale kwaliteit en het stimuleren van ondernemerschap in de cultuursector. De resultaten van Brabant C zijn in lijn met de planning. De resultaten in de onderzoeksperiode – met name de revolverendheid en het laten stijgen van het aandeel leningen – zijn positief. De onderzoekers vragen aandacht voor de intensieve en tijdrovende aanvraagprocedure, die als risico heeft dat initiatiefnemers afzien van het indienen van een aanvraag.

Zowel vanuit cultuurondernemers als private partijen constateert het rapport onbekendheid met elkaars werelden en daardoor een terughoudendheid en voorzichtigheid. Het stimuleren van private investeringen in de cultuursector blijkt lastig, maar er zijn zeker kansen en mogelijkheden. Er zijn de eerste (succesvolle en minder succesvolle) ervaringen opgedaan met het betrekken van private partijen bij financiering, maar dit staat volgens de onderzoekers nog in de kinderschoenen.

---

³ <https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/6e81eaf9-8d97-4b3e-b65e-8c75696e56d7?documentId=15925f90-de51-499d-911e-d35838ee9ea4>

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Organisatie van het fonds

De werkwijze, inrichting en omvang van het fonds past bij de doelstellingen. De beperkte personele omvang maakt de organisatie kwetsbaar voor uitval. Voor de toekomst raden de onderzoekers aan de omvang van de organisatie goed in de gaten te houden – de ambities van de provincie en opdracht aan Brabant C dienen in verhouding te zijn tot de personele capaciteit.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Omgeving van het fonds

In relatie tot de omgeving van het fonds constateren de onderzoekers dat de originele opdracht nog steeds relevant is. Initiatiefnemers geven aan dat Brabant C – in tegenstelling tot andere financiers – een relatief groot bedrag kan financieren en daarmee projecten naar een hoger niveau kan tillen. Tegelijkertijd leidt de afbakening van de opdracht van Brabant C tot een zekere mate van beperking: alleen culturele topprojecten komen in aanmerking voor een lening, cultuurprojecten 'onder de top' komen in principe niet in aanmerking voor een lening van Brabant C.

In de toekomst kan bekeken worden of instrumenten als het louter verstrekken van leningen (zonder gift) garantiestellingen, het matchen van private partijen en aanvragers of het vormen van een matchingsfonds een toegevoegde waarde hebben. Ook adviseren zij Brabant C, de provincie en andere stakeholders te bezien in hoeverre er onder de top van de cultuursector kansen en mogelijkheden liggen voor het toepassen van innovatieve financieringsinstrumenten.

Reactie GS op de evaluatie Brabant C fonds:

We onderschrijven de conclusies van het rapport. Het Brabant C fonds heeft een looptijd tot en met 2022. Het besluit over eventuele provinciale betrokkenheid bij Brabant C na 2022 - en daarmee ook de bevindingen van deze evaluatie – zullen meegenomen worden in het beleidstraject dat gelopen wordt om te komen tot het nieuwe kader Levendig Brabant. Mogelijke quick wins (zoals het vereenvoudigen van de aanvraagprocedure) bespreken wij op korte termijn met Brabant C, zodat deze eventueel direct opgepakt kunnen worden.

3 Energiefonds Brabant: een nieuwe toekomstagenda

Resultaten van het fonds

Het energiefonds draagt direct bij aan het reduceren van de CO₂-uitstoot en daarmee tevens aan een duurzame energievoorziening voor de burgers en bedrijven in Noord-Brabant. Sinds de start van het Energiefonds is in deze evaluatieperiode een versnelling ontstaan in de activiteiten. Het fonds slaagt er in om zijn financiële en maatschappelijke kpi's te halen en de impact van het fonds gaat hand in hand met goede financiële rendementen. Naast de financieringsrol is de ontwikkelrol van groot belang gebleken.

Het fonds beschikt nog over voldoende ruimte om te investeren, maar is op termijn afhankelijk van de middelen die weer terugvloeien naar het fonds. De aandacht zal daarom nu verlegd moeten worden naar de realisatie van exits, zodat geïnvesteerde middelen weer vrij komen om door te kunnen financieren.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Organisatie van het fonds

De governance is efficiënt en passend en het risicomanagement is op orde. De onderzoekers bevelen aan om meer aandacht te geven aan de strategische onderwerpen zoals de rollen van het fonds, de technieken waarin geïnvesteerd mag worden (en hoe provinciaal subsidie-instrumentarium en andere inzet daar op aansluiten) en de mate waarin de financieel goede resultaten ingezet worden via een hernieuwde fondsstrategie of meerjarenplan.

Omgeving van het fonds

Het fonds vervult nog steeds een maatschappelijke behoefte in het kader van de energietransitie. De behoeften in de markt zijn aan het wijzigen naar meer ontwikkelingsgerichte en/of innovatieve projecten en het fonds kan daar op inspelen door de scope te verbreden.

Reactie GS op de evaluatie van Energiefonds Brabant

In het evaluatierapport is geconstateerd dat de behoeften in de markt aan het wijzigen zijn en dat het fonds daar op kan inspelen door de scope te verbreden. Het fonds heeft immers een looptijd tot 2037. We gaan met de fondsmanager bespreken of we de scope van het fonds kunnen verbreden, zodat investeringen in minder bewezen technieken (zoals opslag, conversie, waterstof) ook mogelijk worden. Daarnaast willen we heroverwegen of het fonds nog nieuwe investeringen in biomassa moet doen gegeven de maatschappelijke en politieke discussie rondom zowel de wenselijkheid van inzet van biomassa voor energieproductie als de uitstoot van stikstof en fijnstof die vaak gepaard gaat met de inzet van biomassa als energiebron. Tevens gaan we in gesprek over actualisatie van KPI's om de impact meer inzichtelijk te maken en strategische afwegingen over uitbouw van de ontwikkelrol gegeven het financieel goede rendement en het vergroten van de impact van het fonds.

4 Groen Ontwikkelfonds Brabant: een rol in grote opgaven.

Resultaten van het fonds

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) draagt in ruime mate bij aan het stimuleren en opschalen van een robuust natuurnetwerk in Brabant. Het fonds voert haar opdracht zoals beoogd uit, maar er is versnelling en flexibiliteit nodig om de beoogde resultaten te halen in 2027. Met name de processen met betrekking tot aankoop, verkoop en ruil van gronden lopen volgens de (juridische) procedures van de provincie. De lange duur van processen en procedures zou het realiseren van de doelen voor 2028 in gevaar kunnen brengen.

Het is de vraag of de stijgende lijn in de realisatie van de KPI's komende jaren voortgezet kan worden. Het zogenaamde 'laaghangend fruit' is inmiddels geplukt en de nog te verkrijgen gronden vormen complexere cases. Met betrekking tot de inrichting van het Rijksdeel van het NNB en de Ecologische Verbindingszones (EVZ's) is extra inzet nodig om de beoogde doelen te behalen. Dit kan bereikt worden door (nog) meer in te zetten op communicatie naar mogelijke aanvragers. Ook het delen van goede praktijkvoorbeelden waaruit blijkt dat het doen van een aanvraag bij het GOB (door onder andere boeren en ondernemers) financieel iets oplevert, kan in een stijging in aanvragen resulteren.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Organisatie van het fonds

Ten aanzien van de organisatie van het fonds constateren de onderzoekers dat het functioneren van het fonds sterk hangt aan de netwerken en inzet van de huidige directeur. Deze afhankelijkheid brengt kwetsbaarheid met zich mee voor de continuïteit van het fonds.

Omgeving van het fonds

De kosten die het omzetten van landbouwgebieden naar (ondernemende) natuur met zich meebrengt kunnen de maatschappelijke partners niet zelf dragen. Naast het GOB zijn er vanuit de provincie Brabant geen andere financieringsmogelijkheden voor de realisatie van het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Ten aanzien van de omgeving van het fonds is het bestaan van het fonds is daarom van grote toegevoegde waarde voor de realisatie van het NNB, de realisatie van nieuwe natuur en andere aan natuur verwante opgaven en het in stand houden van biodiversiteit. In de toekomst liggen er nog veel opgaven, waarvoor het van belang is om vast te stellen welke rol het GOB daarvoor kan hebben.

Om het NNB te kunnen realiseren moet worden nagedacht over de positie van het GOB en de governance van het grotere netwerk waarbinnen het GOB opereert. Het is nog onduidelijk hoe een fonds als het GOB zich verhoudt tot de aanpalende grote opgaven die op de provincie afkomen en of en hoe het fonds een rol heeft in de uitvoering daarvan.

Reactie GS op de evaluatie van Groen Ontwikkelfonds Brabant

Het rapport benoemt als aandachtspunt dat versnelling en flexibiliteit nodig is om de doelen van het GOB in 2027 te behalen, waarbij vooral aandacht nodig is voor de processen met betrekking tot aankoop, verkoop en ruil van gronden. We zijn in gesprek met de directeur van GOB BV hoe de benodigde versnelling kan worden gerealiseerd. Verder stelt het rapport dat nog onduidelijk is hoe een fonds als het GOB zich verhoudt tot de aanpalende grote opgaven die op de provincie afkomen en hoe het GOB een rol heeft in de uitvoering daarvan. Dit nemen we mee bij het opstellen van ons nieuwe beleidskader Natuur, dat in 2022 aan Provinciale Staten zal worden voorgelegd.

5 *Innovatiefonds Brabant: vanuit succes de bakens verzetten.*

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Resultaten van het fonds

Het Innovatiefonds slaagt er in uitstekende financiële resultaten neer te zetten en is als onderdeel van de BOM een belangrijke schakel in het financieringsaanbod voor het innovatieve MKB in de provincie. Zonder het innovatiefonds hadden vele innovaties in Noord-Brabant niet het licht gezien en hun marktintroductie niet weten te bereiken.

Het is belangrijk om dit initiële succes te vervolgen door goede exits voor te bereiden en te realiseren en de middelen van het fonds in te zetten voor de doelen en doelgroepen waar de meeste toegevoegde waarde te bereiken is. Meer impactgerichte monitoring is in voorbereiding. Dit sluit aan bij een wens van de provincie. Dit raamwerk kan van toepassing zijn op meer fondsen en instrumenten dan alleen het Innovatiefonds. Een nauwe betrokkenheid van de provincie is daarom van toegevoegde waarde.

Organisatie van het fonds

Ten aanzien van de organisatie van het fonds benoemen de onderzoekers als aandachtspunt:

- Een expliciete duiding en afspraak met ondernemers over de rol die de BOM vervult als financier in het fonds, draagt bij aan de toegevoegde waarde van het fonds en de kwaliteit van zijn dienstverlening. Actualiseer deze afspraken in elke levensfase.
- Geef meer aandacht aan de strategische onderwerpen zoals de rollen van het fonds, de inzet van de extra financiële ruimte over de verschillende "producten" van het fonds, de risico-acceptatie, het investeren in de latere fase met grote tickets, etc. Dit kan zich vertalen in een hernieuwde fondsstrategie of meerjarenplan.

Omgeving van het fonds

In relatie tot de omgeving van het fonds constateren de onderzoekers dat de uitgangspunten van het fonds aan verandering onderhevig zijn en dat een actualisatie gepast is. Het verzetten van de strategische bakens met de provincie zorgt voor een toekomstbestendige rol en positie van het Innovatiefonds in de provincie.

Het fonds is nog actief tot 2037, wat een behoorlijke horizon is. Maar, als bezien wordt dat een financiering die aangegaan wordt, vele jaren in portefeuille zit, is het de komende tijd van belang om de koers uit te zetten waarmee het fonds de volgende fase in kan gaan.

Geconstateerd is dat er een verschillende visie is bij de BOM en diverse stakeholders over de wijze waarop instrumenten zich tot elkaar verhouden. Zijn deze volgorde- of opereer je als fonds door alle levensfasen heen. Een gezamenlijke visie van het fonds en provincie zijn op dit onderwerp van belang.

Reactie GS op de evaluatie van Innovatiefonds Brabant

Naar aanleiding van de evaluatie, gaan we met de BOM afspraken maken over de volgende onderwerpen:

- Actualiseren beleidsonderbouwing (beleidstheorie), te hanteren terminologie (missies e.d.) en waar nodig herformuleren en aanvullen van KPI's (impact). Daarbij wordt een koppeling gelegd met ons hernieuwde beleidskader Economie 2030.
- Transparante procedures t.a.v. specifieke provinciale fondsen enerzijds en totale inzet BOM anderzijds.
- Overall fondsenaanpak: onderlinge verhouding fondsen, overgang en overlap, fund-in-fund.
- Randvoorwaarden fondsbeheer: eenduidige kaders voor de omgang met fonds(en), die tegelijkertijd de BOM de ruimte geven voor voldoende ondernemerschap/flexibel handelen (o.a. beheersvergoeding, mandaten, handelwijze richting begunstigden, exitstrategie).
- In relatie tot bovengenoemde punten moet worden besloten over de inzet in de komende jaren van extra financiële ruimte als gevolg van de nu voorziene positieve revolverendheid. Op dit moment zitten deze middelen nog in belangrijke mate in de participaties.

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Europese en internationale zaken

Bij de uitvoering van de fondsen wordt in het kader van cofinanciering of partnerships ook gekeken naar Europese fondsen en partners.

Communicatie

De infographics van de fondsen worden gepubliceerd via www.brabant.nl.

Vervolg

Als de hiervoor per fonds aangegeven vervolgstappen daar aanleiding toe geven zullen wij provinciale staten daarbij betrekken.

Bij de instelling van de fondsen, is afgesproken dat we deze vierjaarlijks laten evalueren. Bij deze tweede evaluatie is hetzelfde evaluatieformat toegepast als bij de eerste evaluatie, waarbij vier fondsen gelijktijdig zijn geëvalueerd.

Naar de toekomst zullen wij hier anders uitvoering aan geven door weliswaar de frequentie (uitgangspunt vierjaarlijks) te handhaven maar de (inhoudelijke) evaluatie van de verschillende fondsen te combineren met de evaluatie van het desbetreffende beleid. Een fonds is immers een instrument dat we inzetten om onze beleidsdoelen te realiseren. De werking van de meer instrumentele aspecten zoals governance, risicomanagement en dergelijke zijn ingebed in de verantwoording over deelnemingen en verbonden partijen.

Bijlagen

1. Evaluatie Fondsen Noord-Brabant, Overkoepelende rapportage
2. Noord-Brabantse fondsen 2017-2020, Uitwerking evaluatie Brabant C
3. Noord-Brabantse fondsen 2017-2020, Uitwerking evaluatie Innovatiefonds
4. Noord-Brabantse fondsen 2017-2020, Uitwerking evaluatie Energiefonds
5. Noord-Brabantse fondsen 2017-2020, Uitwerking evaluatie Groen Ontwikkelfonds
6. Infographics Brabantse Investeringsfondsen
  - a. Innovatiefonds
  - b. Brabant C
  - c. Energiefonds
  - d. Groen Ontwikkelfonds

Datum

15 november 2021

Documentnummer

GS : 4978791

PS : 4983687

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer W. de Bruijn, (06) 55 68 66 39,
wdbuijn@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw E.M. Kiekebelt, (06) 52 79 41 22,
ekiekebelt@brabant.nl